Dosarul nr. 21r-2439/22 *(1-21175784-02-21r-30122022)*
Judecător: Grigori Manoli

D E C I Z I E
În numele Legii

04 martie 2024 *****
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Oxana Robu
Judecători: Silvia Gîrbu și Stelian Teleucă

A judecat, în ordine de recurs*, în lipsa părților*, recursul declarat de consilierul de probațiune al Biroului de Probațiune Chișinău Ranciuc Liliana, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 septembrie 2022 potrivit căreia demersul consilierul de probațiune al Biroului de Probațiune Chișinău, Ranciuc Liliana cu privire la trimiterea condamnatei **Constantinova Varvara *****în instituția corespunzătoare pentru executarea pedepsei de 3 (trei) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, potrivit prevederilor art. 96 alin. (3), lit. c) din Codul penal a fost respins, și –

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 29.11.2021 – 07.12.2022;
Instanța de recurs: 30.12.2022 – 04.03.2024;
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de consilierul de probațiune Liliana Ranciuc, reprezentant al Biroului de Probațiune Chișinău, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 septembrie 2022, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă:

1. La data de 26.11.2021, consilierul de probațiune al Biroului de Probațiune Chișinău, Ranciuc Liliana a înaintat prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, un demers prin care solicitat trimiterea lui Constantinova Varvara *****în instituția corespunzătoare pentru executarea pedepsei potrivit prevederilor art. 96 alin. (3) lit. c) din Codul penal.

2. Prin *încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 septembrie 2022* s-a respins demersul consilierului de probațiune al Biroului de Probațiune Chișinău, Ranciuc Liliana cu privire la trimiterea condamnatei Constantinova Varvara *****în instituția corespunzătoare pentru executarea pedepsei de 3 (trei)

luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, potrivit prevederilor art. 96 alin. (3) lit. c) din Codul penal, ca fiind neîntemeiat.

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 septembrie 2022 a declarat recurs consilierul de probațiune Liliana Ranciuc, reprezentant al Biroului de Probațiune Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admis demersul privind trimiterea persoanei condamnate Constantinova Varvara în instituția corespunzătoare pentru executarea pedepsei potrivit prevederilor art. 96 alin. (3) lit. c) din Codul penal.*

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- încheierea recurată este ilegală, neîntemeiată şi urmează a fi casată;

- în acest sens, indică că pe data de 05.05.2021 în Biroul de Probațiune Chișinău a parvenit spre executare sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr.1-3317/2019 din 02.04.2021 în privința condamnatei Constantinova Varvara *****, d. n. *****, condamnată în baza art. 264[1] al. (4) CP RM la 3 luni închisoare, conform art. 96 CP RM executarea pedepsei fiind amânată până la atingerea de către copilul minor *****, a vârstei de 8 ani. Prin sentința menționată s-a aplicat în privința Varvarei Constantinova măsura preventivă sub formă de arest preventiv în vederea executării sentinței aplicate, începând cu data rămânerii definitive a prezentei sentințe, cu anunțarea în căutare a Varvarei Constantinova. în caz de identificare a condamnatei până la data de*****, măsura preventivă arestul se amână în temeiul art. 96 CP RM**;**

-- în motivarea respingerii demersului, judecătorul de instrucție indică faptul că în materialele demersului nu există un careva înscris care să susțină că aceasta cunoaște despre pedeapsa stabilită. Cu referire la acest fapt, luând cunoştinţă cu sentința de condamnare, reiese că cet. Constantinova Varvara, fiind citată legal de către instanța de judecată, în ședința de judecată nu s-a prezentat. întreprinzându-se măsuri pentru înștiințarea inculpatei, instanța de judecată prin încheierea judecătorească a dispus anunțarea în căutare a Constantinova Varvara. Fiind stabilită, cet. Constantinova Varvara, pe data de 03.07.2020 şi-a asumat obligația de a se prezenta la şedinţa de judecată din 22.07.2020 fapt confirmat prin semnătura sa, ședința la care aceasta nu s-a prezentat. Instanța de judecată, ţinând cont de prevederile art. 321 CP, care statuează că, judecarea cauzei în lipsa inculpatei poate avea loc în cazul, când inculpata se ascunde de la prezentarea în instanță, a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatei. Fiind verificată baza de date „ACCES WEB" privind trecerea frontierei de stat a condamnatei susnumite, s-a constat că ultima a traversat frontiera de stat la data de 03 august 2020. Careva informații că Constantinova Varvara s-ar fi reîntors în Republica Moldova nu sunt. La data de 02.04.2021, data pronunțării sentinței de condamnare, Varvara Constantinova era deja plecată peste hotarele țării. Astfel înștiințarea cet.

Constantinova Varvara, care este plecată din Republica Moldova înainte de pronunțarea pedepsei, cu privire Ia pedeapsa aplicată a fost imposibilă;

- tot în contextul celor relatate, aprecierea judecătorului de instrucție cu privire la faptul că condamnata menționată poate fi plecată la muncă peste hotarele Republicii Moldova, împreună cu copii minori este una eronată. Condamnata a plecat peste hotarele Republicii Moldova la etapa examinării cauzei în fond, ce a fost apreciat de instanța de fond ca eschivarea de la prezentarea în instanță. Tot instanța de fond indică că condamnatei i-au fost aduse la cunoștință materialele cauzei. Constantinova Varvara cunoștea în ce este învinuită, prin urmare cunoștea şi despre posibilitatea aplicării pedepsei, dar din comportamentul condamnatei rezultă că ea nu a dorit să cunoască care este pedeapsa penală aplicată în privința ei;

- în partea ce ține de motivul din care consilierul nu a solicitat aplicarea prevederilor art. 96 alin,(3) lit. a) sau b) din Codul penal, dar a solicitat aplicarea lit. c) al acestui articol, trebuie de menționat că în dispozitivul sentinței de condamnare judecătorul a aplicat în privința condamnatei Constantinova V. măsura preventivă arestarea preventivă în vederea executării sancțiunii aplicate, începând cu data rămânerii definitive a sentinței, cu anunțarea în căutare a condamnatei. Iar în cazul identificării lui Constantinova Varvara până la 16 noiembrie 2021, măsura preventivă arestul în vederea executării sancțiunii închisorii se amână, inclusiv şi executarea pedepsei cu închisoarea în baza art. 96 alin. (1) din Codul Penal până la***** când copilul minor, *****, va împlini vârsta de 8 ani. Deoarece la***** copilul minor ***** a împlinit 8 ani, iar identificarea condamnatei până la data de*****, conform sentinței de condamnare, nu a fost posibilă din cauza lipsei condamnatei pe teritoriul Republicii Moldova, consilierul de probațiune în conformitate cu dispozitivul sentinței de condamnare a solicitat trimiterea cet. Constantinova Varvara pentru executarea pedepsei de 3 luni închisoare;

- indică că printre motivele respingerii demersului se numără lipsa la materialele dosarului a informațiilor cu privire la copiii condamnatei şi anume cine este tatăl biologic, cine figurează la rubrica tată, dacă în certificatele de naștere este așa informație. Conform art. (8) lit. 1) al Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulație a acestor date, în ceea ce privește oferirea de servicii ale societății informaționale în mod direct unui copil, prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală dacă copilul are cel puțin vârsta de 16 ani. Dacă copilul are sub vârsta de 16 ani, respectiva prelucrare este legală numai dacă şi în măsura în care consimțământul respectiv este acordat sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului. Datele cu privire la tatăl biologic al copiilor

sunt irelevante în examinarea demersului privind aplicarea prevederilor art. 96 alin (3) lit. c) din Codul Penal;

- totodată, judecătorul de instrucție indică faptul că în privința condamnatei Constantinova Varvara ar fi oportună aplicarea art. 3 din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură a XXX-a de la proclamarea independenții Republicii Moldova. în acest context trebuie de menționat ca prevederile art. (3) al Legii menționate nu se aplică persoanelor condamnate in baza art. 264^1 CP, în conformitate cu art. (6) lit. d) al Legii cu privire la amnistie;

- opinează că instanța de judecată nu a dat nici o apreciere materialelor prezentate de către consilierul de probațiune. Astfel că, la materialele cauzei sunt anexate copiile declarațiilor, rapoartelor care justifică circumstanțele invocate de către consilierul de probațiune, fiind constatate temeiurile care ar justifica imposibilitatea sau dificultatea executării hotărârii.

4. ***Procedura de citare legală a fost executată.***

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Biroului de Probațiune Chișinău, avocatul și condamnata au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, spața deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.1, 2 Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a admite recursul declarat de consilierul de probațiune al Biroului de Probațiune Chişinău, Ranciuc Liliana, împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 07 septembrie 2022, a casa încheierea cu dispunerea rejudecării cauzei, pentru considerentele ce urmează.*

5.1. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În conformitate cu art.449 Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.*

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) CPP, *„Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.*

Conform art. 441 alin. (2) Cod procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444 CPP, însă, este obligată ca, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

5.2. Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod".

În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Conform art. 20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectiva din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile si interesele acesteia au fost violate.

Art. 1 Cod procedură penală, stipulează că, „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanţelor judecătoreşti cu participarea părţilor în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice persoană care a săvârşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată”.

Conform art.469 Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: 4) amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vârstă de până la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amânării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate.*

5.3. În continuare, Colegiul relevă că potrivit materialelor cauzei se reține că prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 1-3317/2019 din 02.04.2021, Constantinova Varvara *****a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (4) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 (trei) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei. În baza art. 96 alin. (1) din Codul penal, executarea pedepsei lui Constantinova Varvara *****a fost amânată până la*****, când copilul minor *****va împlini vârsta de 8 ani și doar în cazul în care sentința va deveni definitivă până la*****.

Prin sentința menționată s-a aplicat în privința Varvarei Constantinova măsura preventivă sub formă de arest preventiv în vederea executării sentinței, începând cu data rămânerii definitive a sentinței, cu anunțarea în căutare a Varvarei Constantinova, în caz de identificare a condamnatei până la data de*****, măsura preventivă arestul s-a amânat în temeiul art. 96 din Codul penal, perioada de supraveghere fiind 02.04.2021 -*****.

La data de 06.05.2021 și 11.05.2021, condamnata Constantinova Varvara *****a fost citată la adresa menționată în sentința de condamnare *****, ***** în scopul luării la evidență și explicarea activităților de probațiune, dar la data indicată aceasta nu s-a prezentat.

În continuare Colegiul reține că, la data de 24.05.2021, în scopul depistării condamnatei Constantinova Varvara *****a rost efectuată vizita la adresa din *****, str. *****. În urma verificării s-a constatat că la adresa indicată se află o casă la sol cu semne vădite că nimeni nu locuiește în ea. În geamul casei era plasat un anunț mare cu privire la vânzarea casei menționate. Din discuția cu vecinii s-a stabilit că Constantinova Varvara *****nu locuiește la adresa indicată de

aproximativ 2 ani. De atunci casa a mai fost vândută de câteva ori, iar vecinii au indicat că nu cunosc unde ar putea locui Constantinova Varvara *****cu copii.

Conform informației parvenite de la Inspectoratul de poliție Râșcani din 02.06.2021 și din 11.11.2021, în rezultatul verificării s-a constatat că condamnata Constantinova Varvara *****nu locuiește la adresa din *****, str. *****, până în prezent nu se cunoaște unde poate să locuiască Constantinova Varvara *****.

În rezultatul verificării bazei de date „Acces Web" s-a constatat că Constantinova Varvara nu are viză de reședință pe teritoriul Republicii Moldova, iar potrivit informației din baza de date Administrației Naționale a Penitenciarelor, Constantinova Varvara *****nu se află în locurile de detenție.

Fiind accesată baza de date „CNAM" s-a stabilit că condamnata Constantinova Varvara nu este angajată oficial în câmpul muncii în Republica Moldova.

În conformitate cu informația prezentată de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani, nu se află în vizorul Direcției și nu a beneficiat de careva servicii familia Constantinov, domiciliată în *****, *****.

Mai mult Colegiul notează că fiind verificată baza de date „Acces Web" privind trecerea frontierei de stat a condamnatei Constantinova Varvara, s-a constat că ultima a traversat frontiera de stat la 03.08.2020, iar careva informație că ar fi revenit pe teritoriul Republicii Moldova până la data de 13.06.2022, în baza de date lipsește.

Examinarea cauzei și pronunțarea sentinței de condamnare a avut loc în lipsa condamnatei Constantinova Varvara, cauza fiind examinată în baza art. 321 alin. (l) pct. 1) din Codul de procedură penală.

Totodată, din datele Extrasului din Registrul de stat al populației rezultă că condamnata are doi copii minori, unul dintre care și anume *****, născut la 16.11.2013, nu împlinise vârsta de 8 ani la data pronunțării sentinței.

La data de*****, copilul minor ***** a împlinit vârsta de 8 ani. În așa mod identificarea condamnatei până la data de*****, nu a fost posibilă din cauza lipsei acesteia pe teritoriul Republicii Moldova.

6. În context, Colegiul observă că instanța de fond a examinat cauza superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului în raport cu motivele invocate de reprezentantul Biroului de Probațiune. Astfel, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 13 iunie 2022 (a se vedea f.d.48-49) instanța în general nu a cercetat materialele cauzei, fără a fi indicate care anume materiale au fost cercetate, fila dosarului, or în încheiere instanța face trimitere la unele acte, care nu au fost cercetate în modul stabilit și anume fiecare act în parte, prin ce se evidențiază nerezolvarea fondului cauzei, iar încheierea urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea omisiune nu poate fi corectată în instanța de recurs.

Astfel, conform prevederilor art. 91 alin.(7) Cod penal, controlul asupra comportării celor liberați condiționat de pedeapsă înainte de termen *îl exercită organele de probațiune,* iar asupra comportării militarilor - comandamentul militar respectiv.

În conformitate cu prevederile art.91 alin.(8) Cod penal, *dacă, în termenul de pedeapsă rămas neexecutat: a) condamnatul se eschivează cu premeditare de la îndeplinirea obligațiilor stabilite de instanța de judecată la aplicarea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, instanța de judecată, la propunerea organului indicat la alin.(7), poate pronunță o încheiere cu privire la anularea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen şi la trimiterea condamnatului pentru a executa termenul de pedeapsă neexecutat.*

Potrivit art. 96 Cod penal, *1) Femeilor condamnate gravide şi persoanelor care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, cu excepția celor condamnate la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracțiuni grave, deosebit de grave şi excepțional de grave, infracțiuni prevăzute la cap. I, II, III, VII, VIII, XIII şi XVI, instanța de judecată le poate amîna executarea pedepsei pînă la atingerea de către copil a vîrstei de 8 ani. (1[1]) La amînarea executării pedepsei în condițiile alin.(1) din prezentul articol, instanța de judecată poate obliga persoana condamnată să îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin.(6). (2) În cazul în care vreuna din persoanele condamnate, menționate la alin.(1), refuză să-şi exercite drepturile şi obligațiile părinteşti sau încalcă condițiile probațiunii după avertismentul făcut de organul care exercită controlul asupra comportamentului persoanei condamnate faţă de care executarea pedepsei a fost amînată, instanța de judecată, la propunerea organului nominalizat, poate să anuleze amînarea executării pedepsei şi să trimită persoana condamnată pentru executarea pedepsei la locul stabilit în hotărârea judecătorească. (3) La atingerea de către copil a vîrstei de 8 ani, instanța de judecată, la demersul organului de probațiune: a) liberează persoana condamnată de executarea părții neexecutate a pedepsei; b) înlocuieşte partea neexecutată a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă; c) trimite persoana condamnată în instituția corespunzătoare pentru executarea părții neexecutate a pedepsei. (4) Dacă în perioada amînării executării pedepsei persoana condamnată săvîrşeşte o nouă infracțiune, instanța de judecată îi stabileşte o pedeapsă în condițiile art.85*.

6.1. Astfel, potrivit afirmațiilor părții recurente, Colegiul penal conchide că, condamnata Constantinova Varvara era obligată de a se prezenta la Biroul de probațiune la*****, când copilul minor *****urma să împlinească vârsta de 8 ani și doar în cazul în care sentința va deveni definitivă până la*****, or se atestă că aceasta s-a eschivat.

Subsidiar Colegiul apreciază neîntemeiat argumentul, instanței de judecată care a statuat că condamnata Constantinova Varvara *****a părăsit teritoriul R.

Moldova la data de 03.08.2020, respectiv până la pronunțarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 1-3317/2019 din 02.04.2021, iar la materialele demersului nu există un careva înscris care să susțină ca aceasta cunoaște despre pedeapsa stabilită, pentru a putea califica că aceasta a încălcat careva obligații prevăzute de legislație, or în context se impune necesitatea de a menționa faptul că Constantinova Varvara, fiind citată legal de către instanța de judecată, în ședința de judecată nu s-a prezentat. întreprinzându-se măsuri pentru înștiințarea inculpatei, instanța de judecată prin încheierea judecătorească a dispus anunțarea în căutare a Constantinova Varvara. Fiind stabilită, cet. Constantinova Varvara, pe data de 03.07.2020 şi-a asumat obligaţia de a se prezenta la ședința de judecată din 22.07.2020 fapt confirmat prin semnătura sa, ședința la care aceasta nu s-a prezentat. Instanța de judecată, ținând cont de prevederile art. 321 CP, care statuează că, judecarea cauzei în lipsa inculpatei poate avea loc în cazul, când inculpata se ascunde de la prezentarea în instanța, a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatei. Fiind verificată baza de date „ACCES WEB" privind trecerea frontierei de stat a condamnatei susnumite, s-a constat că ultima a traversat frontiera de stat la data de 03 august 2020. Careva informații că Constantinova Varvara s-ar fi reîntors în Republica Moldova nu sunt. La data de 02.04.2021, data pronunțării sentinței de condamnare, Varvara Constantinova era deja plecată peste hotarele țării. Astfel înștiințarea cet. Constantinova Varvara, care este plecată din Republica Moldova înainte de pronunțarea pedepsei, cu privire la pedeapsa aplicată a fost imposibilă.

Tot, în contextul celor relatate, aprecierea judecătorului de instrucție cu privire la faptul că condamnata menționată poate fi plecată la muncă peste hotarele Republicii Moldova, împreună cu copii minori este una eronată, or potrivit materialelor cauzei se atestă că condamnata a plecat peste hotarele Republicii Moldova la etapa examinării cauzei în fond, ce a fost apreciat de instanța de fond ca eschivarea de la prezentarea în instanța. Tot instanța de fond a indicat că condamnatei i-au fost aduse la cunoștință materialele cauzei. Constantinova Varvara cunoștea în ce este învinuită, prin urmare cunoștea şi despre posibilitatea aplicării pedepsei, dar din comportamentul condamnatei rezultă că ea nu a dorit să cunoască care este pedeapsa penală aplicată în privința ei

Mai mult, Colegiul apreciază irelevante argumentele instanței de judecată referitoare la neidentificarea tatălui biologic al copiilor minori, or în contextul dat în acord cu art. (8) lit. 1) al Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulație a acestor date, în ceea ce privește oferirea de servicii ale societății informaționale în mod direct unui copil, prelucrarea datelor cu caracter personal ale unui copil este legală dacă copilul are cel puţin vârsta de 16 ani. Dacă copilul

are sub vârsta de 16 ani, respectiva prelucrare este legală numai dacă şi în măsura în care consimțământul respectiv este acordat sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului. Datele cu privire la tatăl biologic al copiilor sunt irelevante în examinarea demersului privind aplicarea prevederilor art. 96 alin (3) lit. c) din Codul Penal.

6.2. Prin urmare, potrivit prevederilor art. 265 Cod de executare stipulează, (1) În cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art.91 şi 92 din Codul penal, administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă sau privind refuzul în acest sens. (2) Propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă se depune, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărîrii, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află locul de deținere. (3) În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată.

În conformitate cu prevederile art.92 alin.(1),(2) din Cod penal, în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiunii ușoare sau mai puțin grave și grave, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară. (2) Înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă.

Conform art.92 alin.(3) Cod penal la înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată poate alege orice pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art.62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse.

Potrivit art. 62 alin. (1) Cod penal, persoanelor fizice care au săvârșit infracțiuni li se pot aplica următoarele pedepse : a) amendă; b) privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate; b1) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea acestui drept; c) retragere a gradului militar sau special, a unui titlu special, a gradului de calificare (clasificare) şi a distincțiilor de stat; d) munca neremunerată în folosul comunității; f) închisoare; g) detențiune pe viață.

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate se constată că, judecătorul de instrucție a examinat cauza superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului și anume nu a luat în considerație prevederile legale prevăzute de art. 96 Cod Penal ce țin de executarea pedepsei de Constantinova Varvara.

6.3. În aceste circumstanțe Colegiul penal reține că încheierea contestată este bazată pe o apreciere superficială, unilaterală şi neobiectivă a circumstanțelor cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor şi, prin urmare concluzia instanței este în contradicție cu circumstanțele pricinii, or din materialele cauzei rezultă că odată cu parvenirea spre executare a hotărârii judecătorești, condamnata Constantinova Varvara *****a fost citată la adresa menționată în sentința de condamnare *****, ***** în scopul luării la evidență și explicarea activităților de probațiune, dar la data indicată aceasta nu s-a prezentat, în timpul efectuării verificării domiciliului condamnatei s-a constatat că la adresa indicată se află o casă la sol cu semne vădite că nimeni nu locuiește în ea, din discuția cu vecinii s-a stabilit că Constantinova Varvara *****nu locuiește la adresa indicată de aproximativ 2 ani. De atunci casa a mai fost vândută de câteva ori, iar vecinii au indicat că nu cunosc unde ar putea locui Constantinova Varvara *****cu copii. Ulterior, fiind verificată baza de date „Acces Web" privind trecerea frontierei de stat a condamnatei Constantinova Varvara, s-a constat că ultima a traversat frontiera de stat la 03.08.2020, iar careva informație că ar fi revenit pe teritoriul Republicii Moldova până la data de 13.06.2022, în baza de date lipsește.

Deci Colegiul reține că instanța de judecată eronat a concluzionat că demersul semnat de consilierul de probațiune al Biroului de Probațiune Chișinău, Ranciuc Liliana cu privire la trimiterea condamnatei Constantinova Varvara *****în instituția corespunzătoare pentru executarea pedepsei de 3 (trei) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, potrivit prevederilor art. 96 alin. (3) lit. c) din Codul penal, se apreciază ca fiind neîntemeiat.

În același context, Colegiul face trimitere la hotărârea nr. 6 a Plenului Curții Supreme de Justiție din 14.11.2008, care indică că amânarea executării pedepsei pentru femei gravide și femei care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art. 96 CP), această modalitate a liberării de pedeapsă penală se referă la o categorie aparte de condamnați (femei gravide și femei care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani) și reflect o manifestare a principiului umanismului față de condamnată, cît și față de copil. În astfel de situații, legea nu interferează aplicarea pedepsei de atingerea scopului acesteia.

Conform recomandărilor Hotarîrii Plenului CSJ nr. 6 din 14.11.2008 *„cu privire la practica aplicării unor prevederi ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătoreşti cu caracter penal"*, conform pct. l0, la soluționarea chestiunii de amânare a executării pedepsei referitor la persoanele enumerate în

alin. (l) art. 96 CP, instanța trebuie să țină seama că, în afară de criteriile prevăzute în lege, admiterea demersului depinde de comportamentul condamnatei pe parcursul executării pedepsei, de durata termenului executat de datele care confirmă prezența condițiilor de creștere și educare normală a copilului, precum și de faptul dacă condamnata a păşit pe calea corijării, iar după eliberare va demonstra un comportament și o ținută adecvate.

În cazurile prevăzute de alin. (3) art. 96 CP, instanțele de judecată vor ține seama de faptul că liberarea condamnatei de executare a părții neexecutate de pedeapsă este posibilă dacă se constată cu certitudine că condamnata s-a corectat și nu sunt temeiuri că ea va săvârși alte infracțiuni. În cazul în care comportamentul condamnatei nu se poarte trage o asemenea concluzie certă, partea neexecutată de pedeapsă poate fi înlocuită cu o pedeapsă mai blîndă, iar dacă pe parcurs condamnata a comis încălcări urmate de sancționări disciplinare sau administrative, instanța trimite condamnata în instituția corespunzătoare pentru executarea părții rămase.

Iar potrivit art. 259 alin. (4) Cod de executare organul de probațiune întreprinde acțiuni de supraveghere şi probațiune a persoanei condamnate pe toată perioada pentru care a fost amânată executarea pedepsei şi, în cazul survenirii condițiilor prevăzute în art.96 alin.(2) şi (3) din Codul penal, înaintează instanței de judecată demersul respectiv. Demersul se depune la instanța de judecată din raza teritorială unde îşi desfăşoară activitatea organul de probațiune. Hotărîrea definitivă a instanței de judecată, în termen de 5 zile, se trimite instanței care a judecat cauza în fond pentru a fi anexată la dosar.

6.4. Prin urmare, Colegiul reține că *condamnata Constantinova Varvara *****a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (4) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 (trei) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei. În baza art. 96 alin. (1) din Codul penal, executarea pedepsei lui Constantinova Varvara *****a fost amânată până la*****, când copilul minor *****va împlini vârsta de 8 ani, iar la data de*****, copilul minor ***** a împlinit vârsta de 8 ani. În aşa mod identificarea condamnatei până la data de*****, nu a fost posibilă din cauza lipsei acesteia pe teritoriul Republicii Moldova*, astfel *condamnata aflându-se în evidența Biroului de Probațiune Chișinău, nu a dat dovadă de un comportament satisfăcător, prin exercitarea drepturilor și obligațiilor părintești, nefiind respectate condițiile și cerințele impuse de către organul care pune în executare pedeapsa,* circumstanțe care nu au fost luate în considerație de instanța de judecată, la examinarea demersului Biroului de Probațiune Chișinău.

Subsecvent, Colegiul penal atestă că, instanța de fond corect a reținut că, de către Biroul de probațiune au fost întreprinse acțiuni în vederea stabilirii motivului neprezentării condamnatei pentru executarea pedepsei. Condamnata cunoaște în ce

este învinuită, prin urmare cunoștea şi despre posibilitatea aplicării pedepsei, dar din comportamentul condamnatei rezultă că ea nu a dorit să cunoască care este pedeapsa penală aplicată în privința ei.

La fel, instanța a luat în calcul atitudinea condamnatei față de pedeapsa aplicată şi încrederea ce i-a fost acordată pentru a se corija, fără executarea de facto a pedepsei închisorii pînă la atingerea vârstei de 8 ani a copilului minor , atitudinea condamnatei față de fapta comisă, pedeapsa stabilită, comportamentul sfidător al acesteia asupra actului de justiție, prin care a neglijat totalmente obligațiile, refuzând să se conformeze hotărârii de condamnare şi să respecte obligațiile impuse, neprezentându-se la consilierul de probațiune, cât și în instanța de judecată.

Astfel Colegiul penal determină, că condamnata Constantinova Varvara s-a eschivat cu rea voință de la executarea pedepsei, prin neprezentarea fără motive întemeiate. Ori o asemenea conduită urmează a fi apreciată, ca necorespunzătoare și anume manifestată prin neîndeplinirea obligațiilor care îi revin.

De altfel, probele anexate de către reprezentantul Biroului de probațiune Chișinău și descrise amănunțit supra, dovedesc fără echivoc că, după împlinirea vârstei de 8 ani a copilului minor *****, Constantinova Varvara a omis să se prezinte în termenul stabilit în dispoziția de executare la organul de probațiune. Mai mult decât atât, contrar prevederilor legale, ultima a traversat frontiera de stat la 03.08.2020, iar careva informație că ar fi revenit pe teritoriul Republicii Moldova până la data de 13.06.2022, în baza de date lipsește.

Concomitent, Colegiul penal reține că, drept încălcare sistematică a obligațiilor impuse condamnatei pe parcursul perioadei de amânarea a executării pedepsei, urmează a fi considerată o nouă neîndeplinire intenționată a unei obligațiuni.

În asemenea condiții, lipsa unei atitudini prompte din partea instituțiilor de drept și a instanțelor judecătorești, care s-ar putea manifesta prin neasigurarea cadrului legal ce ține de punerea în executare a hotărârilor cu caracter penal, ar crea o stare de insecuritate socială, cu consecința pierderii încrederii în sistemul judiciar, slăbind astfel autoritatea Legii, în sensul respectului față de aceasta și a fermității aplicării ei.

Asemenea fapte, manifestate prin refuzul executării pedepselor penale, fără a fi urmate de o ripostă fermă a societății, reprezentată de autoritățile judiciare, ar încuraja climatul infracțional şi ar crea în rândul persoanelor condamnate predispuse la comiterea infracțiunilor un sentiment de impunitate față de normele represive şi impresia că pot persista în sfidarea Legii, a ordinii de drept şi a regulilor firești de conviețuire socială, rămânând nepedepsiți pentru faptele ilicite comise şi chiar favorizând recidivarea acestora.

7. În acest concurs de împrejurări, instanța de recurs consideră că nu se poate dispune posibilitatea examinării soluției hotărârii contestate, deoarece în lipsa indicării tuturor motivelor de fapt şi de drept care au format convingerea instanțelor, Colegiul penal nu are criterii de apreciere a temeiniciei sau netemeiniciei soluției pronunțate.

În acest context Colegiul penal reține prevederile art.469 Codul de procedură penală unde sunt enumerate toate chestiunile care urmează să fie soluționate de către instanță la executarea pedepsei.

Astfel, la executarea pedepsei instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, dintre care: Pct. 4) amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vârstă de până la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amânării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate.

Potrivit prevederilor art.470 alin.(1) Codul de procedură penală, chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1)-4), 6)–16) şi 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

În corespundere cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului contradictorialitatea procesului presupune posibilitatea părților în proces, civil sau penal, de a lua cunoștință cu toate probele sau observațiile, anexate la dosar şi a le comenta (*Cauza Morel, 27*); iar în procesele judiciare, unde se ciocnesc interesele private opuse, egalitatea părților presupune că fiecare parte trebuie să aibă posibilitatea rezonabilă de a-şi prezenta cazul, inclusiv probele, în condiții în care nici una din părți nu are o prioritate vădită (*Cazul Dombo Beheer B.V., 33*).

Din cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că concluziile neclare, incomplete, incerte expuse de instanța ierarhic inferioară fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate de reclamant constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

7.1. Studiind materialele prezentate Colegiul penal reține că, nu a fost examinat fondul cauzei. Or, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa.

Pe această linie de observații, încheierea nu oferă explicații suficiente pentru soluționarea obiectivă, completă și sub toate aspectele a plângerii examinate.

Reieșind din faptul că, erorile admise de către instanța de fond, nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal va dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță, într-un alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil, şi, în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate.

8. La o nouă judecare prima instanță urmează să țină cont de cele expuse şi în dependență de cele obținute să emită o hotărâre legală. Astfel, având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi elucidat circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de consilierul de probațiune Liliana Ranciuc, reprezentant al Biroului de Probațiune Chișinău, de a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 septembrie 2022 și a restitui pricina la rejudecare în aceiași instanță în alt complet de judecători.

9. În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 2), lit. c), 472 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Recursul declarat de consilierul de probațiune al Biroului de Probațiune Chişinău Ranciuc Liliana împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 07 septembrie 2022 potrivit căreia demersul consilierul de probațiune al Biroului de Probațiune Chișinău, Ranciuc Liliana cu privire la trimiterea condamnatei Constantinova Varvara *****în instituția corespunzătoare pentru executarea pedepsei de 3 (trei) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, potrivit prevederilor art. 96 alin. (3) lit. c) din Codul penal a fost respins*, se admite, casează integral încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 07 septembrie 2022 şi trimitere cauza la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată*.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Oxana Robu

Judecător: Silvia Gîrbu

Judecător: ***Stelian Teleucă***